

Erityisasiantuntija Joni Rehunen

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle yrittäjien työttömyysturvaoikeuden väliaikaiseksi järjestämiseksi HE 239/2021

Asiantuntijalausunto työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriöltä asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle yrittäjien työttömyysturvaoikeuden väliaikaiseksi järjestämiseksi. Sosiaali- ja terveysministeriöllä on ollut mahdollisuus kommentoida esitystä kirjallisesti valmistelun aikana.

Esityksessä ehdotetaan, että yrittäjällä olisi oikeus työmarkkinatukeen päätoimisen työskentelyn päätyttyä covid-19-pandemian takia, vaikka yritystoimintaa ei olisi lopetettu kokonaan. Vastaava poikkeus oli voimassa 30.11.2021 asti.

Esityksellä on vaikutusta sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan pääluokalta rahoitettaviin työttömyysetuusmenoihin. Yrittäjien väliaikaista työmarkkinatukea koskevan väliaikaisen muutoksen voimassaolon jatkaminen lisäisi valtiolle aiheutuvia työttömyysturvamenoja arviolta noin 24,4 miljoonaa euroa, jonka lisäämistä sosiaali- ja terveysministeriö on esittänyt valtion vuoden 2022 neljännessä lisätalousarvioesityksessä momentille 33.20.52 Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (arviomääräraha).

Hallitus on antanut toisen esityksen (HE 240/2021 vp), jolla mahdollistetaan tarvittaessa yritystoiminnasta ansaittujen tulojen sovittelu yrittäjän omaan ilmoitukseen perustuen, jos sovittelussa ei yritystoiminnan ansiotulon määrän muutoksen vuoksi voitaisi käyttää verotuksessa vahvistettua tuloa. Poikkeus koskee kaikkia yrittäjiä, mutta on vahvasti kytköksissä yrittäjien poikkeukselliseen oikeuteen saada työmarkkinatukea ilman koko yritystoiminnan lopettamista. Yritystoiminnan ansiotulojen sovittelua koskeva poikkeus on ehdotettu olemaan voimassa tätä esitystä vastaavasti. Näiden kahden poikkeuksen voimassaolojen yhdenmukaisuus on tarkoituksenmukaista sääntelyn ymmärrettävyyden ja toimeenpanon kannalta.